

H. Eisenhart, Geschichte der Nationalökonomik. Jena, G. Fischer, 1881. (243 S.)

Værkets Indholdsoversigt have vi allerede meddelt, «Nationaløk. Tidsskr.» XVIII, S. 313. Allerede den vil vække Formodning om, at det ikke giver nogen fuldstændig Oversigt over den nationaløkonomiske Videnskabs Historie. Det er kun Hovedepokerne i den og Hovedforfatterne, det behandler. Al Detaille, navnlig al Literatur-Detaille er holdt ude af det. Det kan ingenlunde sammenstilles med de tidligere Værker (Blanqui, Kautz, Dühring etc.), der betitle sig «Nationaløkonomiens Historie», og dets Titel vil maaske af Mange findes at være noget vildledende, i alt Fald ville Mange sikkert søge Andet i det, end det, de finde. Derimod kan det sammenstilles med Prof. Frederiksens i 1870 udgivne «Den politiske Økonomis Udvikling». Begge Forfattere holde sig udelukkende til, hvad der af dem opfattes som afgjørende Trin i Økonomiens Udvikling; begge Forfattere overlade Behandlingen af det literær-historiske og hvad de anse som det mere Underordnede til Andre; men deres Opfattelse af Videnskaben er unegtelig meget forskjellig: den ene Liberal, næsten Manchestermand; den anden «Ethiker». Eisenharts Redegjørelser for Adam Smith, Ricardo, Sismondi, List, Roscher, Carey, Bastiat og Rodbertus staa forøvrigt — det lader sig vanskelig nægte — betydeligt højere end, hvad der findes hos den danske Nationaløkonom: ikke saa løst henkastede Bemærkninger, langt mere udførte og uddybede, langt lærerigere. Men de nævnte otte Forfattere ere i Grunden de eneste, Eisenhart behandler mere indgaaende; om Babeuf, St. Simon, Fourier, L. Blanc, Proudhon og enkelte Andre findes der lidt, men kun lidt, Merkantilismen, Fysiokratismen, det liberale Systems Gjennemførelse i Praxis i England, Frankrig (Revolutionen) og Preussen (Stein-Hardenberg) og Toldforeningen behandles kort men interessant. Forf. forkaster Liberalismen saavel som Socialismen, stempler Sismondi og List som aforistisk

H. Eisenhart, Geschichte der Nationalökonomik. Jena, G. Fischer, 1881. (243 S.)

Værkets Indholdsoversigt have vi allerede meddelt, «Nationaløk. Tidsskr.» XVIII, S. 313. Allerede den vil vække Formodning om, at det ikke giver nogen fuldstændig Oversigt over den nationaløkonomiske Videnskabs Historie. Det er kun Hovedepokerne i den og Hovedforfatterne, det behandler. Al Detaille, navnlig al Literatur-Detaille er holdt ude af det. Det kan ingenlunde sammenstilles med de tidligere Værker (Blanqui, Kautz, Dühring etc.), der betitle sig «Nationaløkonomiens Historie», og dets Titel vil maaske af Mange findes at være noget vildledende, i alt Fald ville Mange sikkert søge Andet i det, end det, de finde. Derimod kan det sammenstilles med Prof. Frederiksens i 1870 udgivne «Den politiske Økonomis Udvikling». Begge Forfattere holde sig udelukkende til, hvad der af dem opfattes som afgjørende Trin i Økonomiens Udvikling; begge Forfattere overlade Behandlingen af det literær-historiske og hvad de anse som det mere Underordnede til Andre; men deres Opfattelse af Videnskaben er unegtelig meget forskjellig: den ene Liberal, næsten Manchestermænd; den anden «Ethiker». Eisenharts Redegjørelser for Adam Smith, Ricardo, Sismondi, List, Roscher, Carey, Bastiat og Rodbertus staa forøvrigt — det lader sig vanskelig nægte — betydeligt højere end, hvad der findes hos den danske Nationaløkonom: ikke saa løst henkastede Bemærkninger, langt mere udførte og uddybede, langt lærerigere. Men de nævnte otte Forfattere ere i Grunden de eneste, Eisenhart behandler mere indgaaende; om Babeuf, St. Simon, Fourier, L. Blanc, Proudhon og enkelte Andre findes der lidt, men kun lidt, Merkantilismen, Fysiokratismen, det liberale Systems Gjennemførelse i Praxis i England, Frankrig (Revolutionen) og Preussen (Stein-Hardenberg) og Toldforeningen behandles kort men interessant. Forf. forkaster Liberalismen saavel som Socialismen, stempler Sismondi og List som aforistisk

og Roscher som kun givende Monografier (ingen «Gesamtanschauung»). Hans med betydelig filosofisk Dannelse og Grundighed skrevne Værk kan anbefales Læserne, og vil af dem læses med Udbytte, selv om de ikke i Alt skulde være ganske paa det Rene med Forf.s «ethiske Opgaver».

A. P.-St.
